

Motion till riksdagen

1989/90:Ub277

av Barbro Sandberg och Håkan Holmberg

(båda fp)

Kunskapscentra för rörelsehindrade barn och ungdomar

Integrationsutredningen föreslog i sitt betänkande 1982 att det på olika platser i landet skulle byggas kunskapscentra för att förbättra situationen för elever med handikapp i det allmänna skolväsendet. Därifrån skulle elever med syn-, tal-, hörsel- eller rörelsevårigheter, deras föräldrar, lärare och annan personal kunna få rådgivning och stöd.

För syn-, tal- och hörselskadade elever finns ett antal statliga specialskolor. Dessutom finns för dessa elevgrupper statliga specialpedagogiska resurscentra vid Tomtebodaskolan, Ekaskolan, Åsbackaskolan och Hällsbo-skolan.

För elever med rörelsehinder finns varken specialskolor eller statliga resurscentra. Integrationsutredningen uppmärksammade detta och lyfte fram regioninstitutionerna för rörelsehindrade som lämpliga för motsvarande stödverksamhet.

Eftersom staten inte är huvudman för regioninstitutionerna och inga fasta statliga medel utgår för stödverksamheten, benämns regioninstitutioner med sådan stödverksamhet kunskapscentra, för att de skall kunna särskiljas från de statliga resurscentren.

Folke Bernadottehemmet (FBH) i Uppsala är en regioninstitution/kunskapscentrum för rörelsehindrade. Där erbjuds barn och ungdomar i åldrarna 0–18 år medicinsk/pedagogisk utredning, rådgivning, undervisning, behandling och vård.

Ett kunskapscentrums främsta uppgift är enligt integrationsutredningen

- att tillgodose behov av specialkunnande för undervisning, behandling och vård vid mycket komplicerade handikapp,
- att bedriva forsknings- och metodutvecklingsarbete
- att informera om nya rön
- att utbilda personal av olika kategorier.

FBH har sedan sin tillkomst 1962 byggt upp en stor erfarenhet och successivt utvecklats mot en alltmer utåtriktad verksamhet.

Det nära samarbetet mellan socialpsykologisk, medicinsk och pedagogisk personal, samt närheten till den externa skoldelen med fasta undervisningsgrupper, utgör en god grogrund för det metodutvecklingsarbete som ständigt pågår inom de olika undervisnings- och behandlingsenheterna. Forsknings-

verksamhet förekommer i samverkan med Uppsala universitet och Uppsala akademiska sjukhus.

Resultaten av forsknings- och metodutvecklingsarbetet sprids dels av personalen genom föreläsningsverksamhet, dels genom artiklar och böcker, genom film- och videoupptagningar samt genom mottagande av studiebesök.

Det finns i dag en stor ambition i den allmänna skolan att öka kunskaperna hos sin personal för att på ett bättre sätt kunna möta de handikappade elevernas behov av speciella stödåtgärder. Man vill försöka skapa en integration i dess djupaste bemärkelse. Man vill skapa ömsesidighet, gemenskap, delaktighet och ge bättre möjligheter till kommunikation.

Efterfrågan på FBHs tjänster är stor, i synnerhet från landets östra delar, men i specifika frågor även från andra områden. I dag är efterfrågan på tjänster större än vad FBH med sina begränsade resurser har möjlighet att klara av.

Kunskapscentret FBH har byggts upp med mycket små och mycket osäkra medel. För den utåtriktade verksamheten utöver det direkta arbetet med barnen och ungdomarna finns inte någon stabil resurstilldelning. Medlen måste årligen sökas från kommun, landsting och stat efter regler som alltför ofta förändras. Detta har t.ex. gällt medel för särskilda insatser för elever med svårigheter, s.k. SIS-medel. Sådana förhållanden motverkar framförhållning, god planering och verkar i hög grad hämmande på utvecklingen mot att ge ett gott stöd till dem som frågar efter det. Det är därför viktigt att de olika regioninstitutionerna tillförsäkras ett särskilt statligt anslag som garanterar en viss kontinuerlig grundorganisation.

Vi anser det viktigt att det finns fler än ett centrum i landet för barn och ungdomar med rörelsehinder. Detta motiveras bl.a. av

- a) det stora antalet barn (ca 3000 i grund- och gymnasieskolan och ungefär lika många i särskolan)
- b) de stora geografiska avstånden
- c) den mångfacetterade problematiken som uppstår av olika art och grad av rörelsehinder hos barn.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statliga anslag för att garantera en kontinuerlig grundorganisation för kunskapscentra för rörelsehindrade barn och ungdomar.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om flera centra för rörelsehindrade barn och ungdomar.

Stockholm den 24 januari 1990

Barbro Sandberg (fp)

Håkan Holmberg (fp)